No. 1339 Zaterdag 28 Augustus 1909 26ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f 0,50, voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10,— pa anja.
Un numero sol fl. 0,15.
Anuncio di 1 te 7 regel f 0,50, cada regel mas 7½ cts.

Curaçao 27 Augustus.

31 Augustus.

Geen heerlijker dag is ooit op 31 Augustus voor onze zeer geliefde Koningin aangebroken dan die welke op haar aanstaande verjaringsfeest zal gaan aanlichten.

Het zal voor Haar een dag zijn van 'n dubbel geluk!

Van achter de kimme buigt hij reeds zijn goudlachend licht naar ons heen, dat zijn vreugdeweerglans vindt in het hart van geheel het Nederlandsche volk en van de millioenen Nederlandsche onderdanen van Overzee.

Zoo staan wij allen gereed het dubbel geluk van onze Koningin met een dubbele vreugde te begroeten!

Telkenmale kwam haar verjaardag nieuwe blijheid in ons wekken, in ons, haar trouwe volk, zóó één met Haar, dat wij immer meegaan met het wisselend getij van haar geluk en leed.

Doch hare aanstaande verjaardag brengt blijer vreugde, wijl nu haar geluk des te grooter zal zijn, nu zij dien dag voor het eerst ook als Moeder zal mogen vieren.

Te dikwijls hebben wij den jubeldrang, ter losbreking gereed, in ons moeten onderdrukken, als wij bij eens moe het koninklijk kind verbeidend, de vervulling onzer hope, helaas, niet mochten erlangen.

Maargelijk een watergolf door zwarte kleurstof verdofd, door aanrollende golven als met nieuw leven wordt overgoten, weer wordt verhelderd en gaat glansen, zoo deed de voortvlietende tijdstroom onze droefheid weer verkeeren in een nieuw, hoopvol leven.

En hoe is eindelijk onze jubel losgebroken en als een machtige, overons–heen wijd-uitslaande waaier van feestmuziek opgegaan. Hoe hebben wij in hoogopjubelende geestdrift het Koninklijke Kind begroet en de gelukkige Moeder gehuldigd!

Zoo zal onze geliefde Koningin voor 't eerst ook als Moeder haar verjaardag vieren gaan!

Daarom is dit verjaarfeest des te grooter!

Het geluk van haar moederschap verhoogt en overstraalt dat van haar verjaring. En als warme gelukwenschen, golf over golf, haar zullen omstroomen, zal zij straks in den zoeten lach van haar dierbaar kind wenschen lezen, die Zij alleen begrijpt en die vreugdetranen aan haar Moederoogen zullen doen ontrollen.

Bij al de dankbare verheugenissen van het straks voorbije levensjaar van Hare Majesteit verhoopen wij nu vastelijk een hooger opbloei van haar moedergeluk.

Een lang, gelukkig leven wordt Haar op dien dag toe gewenscht. Maar die zegebede heeft voor Haar een hooger beteekenis. Zij zal nu voortleven, langer dan een vluchtig menschenleven, leven zal zij nog ook in het verre nageslacht!

Moge God zijn mildsten zegen over Haar als Koningin en Moeder doen nederdalen en Haar immer voorlichten en beschermen in haar dubbel zware taak.

Proeven van bereidingswijze van aloe met steenkolen als brandstof.

Geachte Lezer, wij vragen uw aandacht voor een persoonlijk feit.

Toen wij een paar jaar geleden 'n reisje naar Aruba maakten, waren wij in de gelegenheid aldaar met zeer vele planters kennis te maken. Algemeen was hun klacht, dat de Dividivi zeer weinig opbracht op Aruba en dat er zeer vele boomen stierven. De indamping van aloë verslond veel brandhout. Kleine, dunne twijgen geven te weinig hitte, men gebruikt liefst flinke blokken. Boomen nu, die voor brandhout omgehakt kunnen worden zijn luttel in aantal. Wat deden nu de opkokers der aloë om zich wat meer brandhout te kunnen verschaffen? Zij „ringden" de dividivi, welke overal verspreid staan, en dus dicht bij de hand. Deze boomen, door het rondom ontdaan zijn van den bast, verdorden spoedig, en mochten dan als dood hout gekapt worden.

De aloëcultuur werd aldus in het leven gehouden ten koste van een andere cultuur, de dividivi.

Tegen de vernieling dezer boomen was weinig te doen, daar er hout en veel hout noodig was voor de indamping der aloë.

Of er dan geen ander soort boomen te planten waren, die spoedig opgeschoten en flink brandhout opleverden, zoo vroegen wij.

O ja, de QUIGUI! Deze boom, door een vroegeren Gouverneur van Curaçao, BARON VAN RADERS, hier ingevoerd, groeit op Aruba uitstekend. Met eigen oogen zagen wij daar mooi, rechtopgaande stammetjes, die slechts een paar jaar oud waren. Volgens verklaring der Planters levert de quigui op Aruba na 3 jaar reeds flinke takken, die uitstekend als brandhout dienst kunnen doen. De boom is zeer taai, kan herhaaldelijk gesnoeid worden en groeit steeds tegen de verdrukking in.

Niet zoodra waren wij van Aruba terug, of wij schreven in ons blad een hoofdartikel „*Quigui*" om de aandacht van het Koloniaal Bestuur te vestigen op het dubbel euvel van ontbossching en vernietiging der dividivicultuur op Aruba.

Dit artikel genoot de eer in de Tweede Kamer der Staten Generaal bij behandeling onzer begrooting besproken te worden.

Aanplanting van quigui op Aruba werd ten zeerste aanbevolen.

En wat deed men toen hier op Curaçao?

Ging men aan het planten?

O neen! In plaats van boomen gaf men steenen.

Den Heer BEAUJON werd opgedragen proeven te nemen om te zien, of steenkolen, van elders hier ingevoerd, geen goedkooper brandstof op konden leveren dan hout, wat hier vanzelf groeit!!

De proeven werden genomen, een verslag daarover opgemaakt. Het resultaat der proeven was: „Steenkool is het beste en het goedkoopste in 't gebruik."

Quigui werd niet aangeplant; menig dividivi-boompje zal dus wel weer in die paar jaren tijds zijn geveld.

Jammer, erg jammer! Het geneesmiddel ligt zoo dicht bij en men zoekt het zoo ver!

Maar „'t kan verkeeren" zei BREEDEROO, wie weet wat er nu eerlang gebeuren gaat.

De Heer C. S. GORSIRA JPEz. heeft met verpletterende duidelijkheid bewezen, dat steenkool duurder is dan brandhout. Hopen wij derhalve, dat men nu zal overgaan tot aanplanting van boomen, die spoedig flinke takken geven en bestand zijn tegen herhaalde snoeiing. Niet op eigen gezag, maar op het eenstemmig getuigenis van verschillende Planters op Aruba wezen wij de Quigui aan als dergelijke goede eigenschappen te bezitten.

Wil men een andere boom, ook goed, als men maar begint met planten. Geschreven is er al meer dan genoeg. Geen woorden nu, maar daden!

Volgens belofte laten wij hier nu een uittreksel volgen uit het ingezonden artikel van den Heer C. S. GORSIRA JPEz. voorkomende in *De Curaçaosche Courant* van 20 Aug. ll. De Heer BEAUJON stelt bij zijne vergelijking tusschen steenkolen en hout, als brandstof gebruikt bij de indamping der aloë, tot basis der berekeningen, dat een bos hout 25 cts kost. De Heer GORSIRA wijst er zeer terecht op, dat dit de prijs is van een bos hout *geleverd in de stad*.

De vraag is echter, wat de waarde is van brandhout in de buitendistricten. Want niet in de stad, maar in de buitendistricten zal de aloë ingedampt moeten worden. De Heer GORSIRA, heeft de hulp van planters ingeroepen en kwam „direkt te weten, dat brandhout in de buitendistricten — zelfs op de vrij dicht bij de stad liggende gronden — door de planters gekocht wordt voor 10 centen den bos.

Daar het hout, als het in de buitendistricten zelf moet worden gebruikt, niet in kleine stukken van dezelfde grootte gehakt, noch in bossen hoeft opgemaakt te worden, zoo zal de prijs in de buitendistricten voor het verdampen van aloëhars aanmerkelijk goedkooper zijn dan f 0.10 en wel, naar planters zeggen, hoogstens 5 centen voor dezelfde hoeveelheid als een bos inhoudt.

Een planter of de kleine man, die in de buitendistricten woont en geen kar heeft om zijn hout in de stad te laten verkoopen en steenkolen te koopen, kan, volgens de proeven van den Heer Beaujon 62 K.G. aloë koken voor 4 maal f 0.05 of 0.20. Volgens de berekeningen van denzelfden Heer Beaujon kost het indampen van dezelfde hoeveelheid aloë met steenkolen f 080.

De planters, die mij de gegevens verschaffen, hebben uitgerekend wat het hout den speculant, die het in de stad wil laten verkoopen en met het geld steenkolen koopt, waard is. Hoogstens vijftien centen per hoeveelheid — gelijkstaanden aan een bos — was hunne uitkomst.

Van de 25 centen trokken zij af eerst de kosten voor het vervoeren van het hout naar de stad, waarbij rekening is gehouden met onderhoud van karren, enz., en hielden f 0.20 over, daarvan trokken zij af het verschil van prijs tusschen eenerzijds het in stukjes gekapt en in bossen gemaakt hout en anderzijds het hout los en zonder bepaalde lengte gekocht ter plaatse, waar de aloë in de buitendistricten bereid zal worden. Zij hielden toen f 0.15 over als WAARDE van eene hoeveelheid brandhout gelijkstaande met een bos.

Het indampen van 62 K. G. aloë kost dan dus 4 maal f. 0.15 = f. 0.60 met hout als brandstof in de buitendistricten, met steenkolen kost dat volgens de berekening van den Heer Beaujon f. 0.80. Zelfs als het den Heer Beaujon gelukken kan de kosten voor het indampen met steenkolen door de een of andere omstandigheid gelijk te maken met die voor het indampen met brandhout, dan nog blijft het gevaar bij de uitbreiding van de op dit eiland verlaten aloëcultuur voor uitroeiing van het houtgewas bestaan, want de meeste planters zullen zich niet de lasten, verbonden aan den verkoop van het hout en den aankoop van steenkolen, uit eigen beweging getroosten.

Het geval, dat zich hier het meest zal voordoen, namelijk dat bij aanmoediging van aloëcultuur de kleine man, die de kale gouvernementsgronden bewoont, al het hout op de openliggende plantages en de boomen in de trankeeren zal omhakken, om kosteloos zijne aloë te bereiden, laat ik buiten bespreking.

Ik heb een onderzoek naar den prijs van steenkolen ingesteld en mij is gebleken, dat er van het verkoopen van steenkolen in het klein op dit eiland *als eene zaak* nog geen sprake wezen kan. Heel enkele families gebruiken steenkolen om te koken en, het artikel wordt, volgens den prijs mij ingewonnen inlichtingen, verkocht van f 15 tot f 20 de 100 K. G. in het klein. Wordt het verkoopen van steenkool hier in het klein eene zaak, wat het tot nu toe niet is, dan zullen de verkoopers rekening moeten houden met de moeite, die een dergelijk verkoop hun zal veroorzaken en met het feit, dat bij den verkoop in het klein de grootste brokken kolen zullen worden genomen en zij zullen daarnaar hunne prijzen inrichten. Waar de Kon. Ned. Marine, die veel steenkolen verbruikt, het artikel hier koopt voor f 14.90 de 1000 K. G. en het aan het Koloniaal Bestuur voor f 15 de 1000 K. G. wordt geleverd, is het niet aannemelijk, dat het artikel aan particulieren in het klein tegen denzelfden prijs zal worden afgezet. Aan den Heer Beaujon, als beambte van het Gouvernement, werd, — ik heb er onderzoek naar gedaan, — door de „Handel en Industrie Maatschappij Curaçao", eene kleine hoeveelheid kolen geleverd tegen den met het Bestuur gecontracteerden prijs en mij, die den verkoop van ongeveer 8.000.090 K. G. jaarlijks controleer, zal het zonder moeite gelukken een enkelen keer, wellicht zelfs meermalen, eene dergelijke hoeveelheid gratis te krijgen.

De Heer Beaujon had er rekening mede moeten houden, dat in de tegenwoordige aan hem gedane prijsopgave ook zit de aanmoediging eener zaak, die, als het tot stand komt, een nieuw veld voor den afzet van het artikel openen zal.

Het is dus aan te nemen, dat als het uitdampen van aloë hier met steenkolen zal moeten geschieden, de planters meer dan f 15 zullen moeten betalen voor hun brandstof.

Door als regel voor te stellen, wat slechts op een gegeven oogenblik onder zekere voorwaarden waar is, vervalt de Heer Beaujon telkens in dezelfde fout bij zijne berekeningen. Hij neemt de tegenwoordige aloëprijzen, die allergunstigst zijn voor zijne theorie. Aloë werd soms verkocht op de markt in New York tot voor 8¼ Nederl. cent de Kilogram, ja, zelfs niet eens voor het bedrag der kosten van de bereiding van het hars en het artikel kon een heelen tijd niet worden uitgevoerd. De Heer Beaujon neme mij niet kwalijk, als ik weer tegen hem zeg, dat het door hem verrichte werk geen bewijs oplevert, dat de cultuur van aloë bij gebruik van steenkolen, met profijt kan worden beoefend en evenmin, dat steenkool voor dat doel goedkooper brandstof is."

—o—o—

De nieuwe tariefwet van President Taft.

Met algemeene goedkeuring der republikeinsche partijen van Senaat en Huis en de goedkeuring van den President kwam de Payne-Aldrich-tariefwet 31 Juli in het Huis.

Dit maximum- en minimum-tarief vervangt de Dingleywet van 1897. Van alle zijden ging er een zucht van verlichting op, toen Chairman PAYNE opstond en het verslag over de wet aanbood. Dit beteekende, dat het grootste gevaar achter den rug was. Hier en daar wilden nog ontevreden elementen, deels ontstaan uit te weinig, deels uit te veel herziening zich tegen het rapport verzetten. Senator BAILEY, verbitterd over de ter elfder ure plaats gegrepen herziening van een belasting op paklinnen, wat de Zuiderdemokraten gehoopt hadden, dat vrij zou blijven, noemde het zelfs vrijbuiterij. In het Huis wilden de republikeinen, die geraakt waren door het vrijblijven van huiden en de reducties op ijzererts, timmerhout en kolen, zich vereenigen met de tegenstanders van het Midden-Westen, die meenden, dat de wet nog te hoog was.

Als water en olie konden deze elementen zich niet voldoende verbinden, daar de meesten der tegenstanders van laag tarief zeiden: „Wat voor Taft genoeg is, is ook goed genoeg voor ons." De rest van 't debat waarbij men trachtte te komen tot succesvolle combinatie van 24 republikeinsche stemmen, noodig om het afdeelingen-rapport te doen vallen, ging verloren in holle phrasen.

De corporatie-belasting bleek voor menig goed partijman een harde pil om te slikken te zijn. De vertegenwoordigers van alle deelen der Unie, die er niet aan zouden denken tegen de organisatie te stemmen, waren door hunne kiezers zoo met protesten tegen dit deel der wet overladen, dat hun partij–trouw ernstig op de proef gesteld werd. Niettemin stond het Huis achter den President en nam om zijnentwille het bittere drankje in. Verschillende verdedigers der regeering, waaronder de afgevaardigde Longworth uit Ohio, Mr. Roosevelts schoonzoon, verdigden ze, er nadruk oplegegend, dat President Taft zooveel verwachtte van deze wet voor 't algemeen belang.

Het meest opmerkenswaardige was het volkomen gemis aan enthousiasme. Spreker Connon, erg erover verbitterd, dat President Taft de verhoogde belasting op vrouwen-handschoenen nog opsloeg, klaagde er over dat de nieuwe wet geen nieuwe industrieën scheppen zou. President Taft sprak glimlachend, dat hij de wet zou onderteekenen, maar dat natuurlijk niet iedereen door de wet kon bevredigd worden, omdat geen wet iedereen kan voldoen.

De stelling van het parlement is gemakkelijk verklaard. De organisatie–„zweepen" van weerskanten verzekerden de afdeelingen, dat zij voor hun rapport een meerderheid zouden hebben. Dit rapport zou niet zonder dezen waarborg gemaakt zijn. Al de belastingen, waarover men het nu eens was, waren bestreden belastingen, toen de wet in de Senaat kwam, behalve het leder-artikel. Toen President Taft erop aandrong, dat het zou verminderd worden om met de reductie der huiden, van 15 percent ad valorem tot vrijen invoer, in overeenstemming te komen, werd het noodzakelijk: een maatregel te nemen tot ontduiking der wet, waarbij verboden is een onbestreden artikel te veranderen. Om dit doel zou er een speciaal besluit worden ingediend, ten einde dit deel der wet tegen een artikel van het huishoudelijk reglement te beschermen. Het stemmen voor deze uitzondering zou een proef van partijtrouw worden.

Chairman Payne stelde de wet voor als algemeen goedgekeurd. Het polsen van het geheele ledental om zekerheid te hebben, dat er een meerderheid bestond voor de aanneming van 't rapport, was begonnen door den vertegenwoordiger Dwight, van New-York, de republikeinsche„zweep". De New-Yorksche afgevaardigden waren ten zijnen gunste gestemd door vertegenwoordiger W. S. Benuet, van New-York-city, die zich zelf voordeed als het eenige lid, dat tegen het rapport zou stemmen. Hij zeide de corporatie–belasting niet te kunnen slikken.

De afgevaardigden Parsons en Olcott en de meeste anderen uit New-York-city, zoowel als velen uit den Boven-staat, die ze ook afkeurden, zouden echter voor de organisatie stemmen.

Iedereen had gerekend op zes of zeven van de Iowa-leden die tegen de wet zouden stemmen, omdat zij er tegen waren, dat de wet aan het Huis was aangeboden met lager tarieven dan nu was voorgesteld, en omdat zij onder de politieke souvereiniteit stonden van Senator Cummins en Dolliver, die er geen geheim van maakten, dat zij tegen de wet zouden stemmen, als ze in den Senaat zouden komen. Men ontdekte echter dat de meesten van hen voor de organisatie zouden stemmen. Hun oorspron-

kelijk plan was hoofdzakelijk te wijten aan 't verzet van het Middel-Westen tegen de verhoogingen van het Huis op de artikels handschoenen en gebreide artikelen. Nu deze verhoogingen geschrapt waren, waren zij weer voldaan, ofschoon de wet als geheel hooger was geworden. De Chicago-invoerders, zoo machtig om het handschoenartikel in het Huis te laten vallen, waren bezig met de tegenstanders van het rapport te steunen.

De wet werd bestreden door de vertegenwoordigers Mann uit Illinois, Stafford uit Wisconsin, en Miller uit Minnesota, leden van de commissie die de papier-productie had onderzocht, en een belasting van $ 2 per ton op drukpapier hadden voorgesteld tot ondersteuning van goedkoope nieuwsbladen; zij allen hadden aangekondigd dat ze tegen het rapport zouden stemmen, omdat in plaats van hun voorstel, het senaatstarief van $ 3,75 was opgenomen. Mr. Mann had een voudig het rapport te bestrijden of hij wilde of niet, wijl hij, toen het Huis het niet eens had kunnen worden en de wet naar de afdeelingen verzond, beloofd heeft de afdeelingen te bestrijden, zoo ze een cent meer dan $ 2 zou eischen. De Minnesota-afgevaardigden waren verdeeld tusschen trouw aan de organisatie van het Huis en den President, die verlangden, dat de wet zou doorgaan, én een verlangen om aan de algemeene ontevredenheid in 't land over den hoogen prijs van timmerhout te voldoen. In sommige omstandigheden kon de afgevaardigde Tawney bijvoorbeeld, zijn eigen herkiezing verzekeren, door tegen het rapport te stemmen, wijl de belasting op timmerhout $ 1.25 was, doch door aldus te doen, zou hij zijn rang in de organisatie van het Huis verliezen.

De afgevaardigde Mardock van Kansas, dien men langen tijd voor een onverzoenbaren tegenstander hield, was ten laatste omgedraaid. Hij zou voor het rapport en de wet stemmen en zelfs met enthousiasme. Hij maakte zich nu heet over de tegenstanders. Nebraska, een andere zetel van tijdelijken tegenstand, zou zich waarschijnlijk, uitgezonderd de demokraten, solidair verklaren voor de wet.

Wisconsin zou zich splitsen, terwijl sommige leden senator La Follette zouden volgen, anderen ervoor zouden stemmen. Bevallig onder den last der tariefwet uitsluipend, dien zij gedragen hadden, totdat het zweet van hun doorploegde voorhoofden neerdroop, legden de republikeinsche Senatoren den last op de schouders der demokraten. Deze staatslui werden terstond weerspannig en schenen te denken, dat de toestand eischte zich aan bedreigingen en verwenschingen over te geven. Staande in het midden van een groep bewonderaars uit de Zuidelijke Staten, zeide Senator Bailey uit Texas terstond na 't uiteengaan van den Senaat: „zoo ik mijn zin had, zouden we zijn blijven praten tot December."

Deze uiting ontmoette blijkbaar niet de enthousiaste toejuiching, die welnoodig zou zijn geweest omeen krachtige en gemakkelijke houding aan zulk een vrijbuiter te verzekeren. De meeste demokraten aarzelden voor de verantwoordelijkheid om de aanneming van het afdeelingen-rapport tegen te houden.

Met 50 stemmen, mogelijk nog meer, vóór het rapport gaven de leiders hun werk over aan de democraten van het Huis en namen verder hun gemak. Alle gevaar voor afval in voldoend aantal om het rapport in den Senaat in gevaar te brengen, scheen geweken toen de voorbereidende werkzaamheden der tarief-afdeelingen geindigd waren. Nauwkeurige telling van de republikeinsche tegenstanders bracht hun getal terug tot zes stemmen. Deze zijn: de Senatoren Clap en Nelson uit Minnesota; Cammins en Dolliver uit Iowa; Bristown uit Kansas en La Tollette uit Wisconsin, Senator Beveridge uit Indiana, die tegelijk met de tegenstanders en de republikeinsche organisatie stemde, werd verwacht voor het rapport te stemmen. Warren uit Wyoming en Senator Carter uit Montana, beiden sterk voor protextie van huiden, werden voor het rapport gerekend als een administratieve maatregel. Senator Warren was nog erg ontevreden, dat de huiden vrij waren en evenals Senator Carter maakte hij er geen geheim dat hij het beschouwde als nadeelig voor 't Westen. Senator Sutherland van Utah hield zich nog onzijdig, in 't midden tusschen zijn verplichtingen aan zijn kiezers en de trouw aan zijn partij. Toch zeide hij over naar de richting die hem in staat zou stellen beide belangen te dienen.

De weigering van de afdeelingen om paklinnen op de vrije lijst terug te brengen was de ergste grief die de zuidelijke demokraten tegen het rapport inbrachten. Dit was een verzoek dat zij wel gedacht hadden dat ingewilligd zou worden en zoo dit geschied was, zou er geen spraak van geweest zijn de stemming uit te stellen. De Senatoren van den Tabak-staat zagen schuin naar het amendement van Beveridge dat de betaling op de tabak ongeveer 2 cent per pond verhoogde, en zij zeiden dat ze er zeker van waren dat het uit de wet zou gelicht worden.

Den republikeinschen tegenstanders beviel de positie niet waarin zij geplaatst waren van namelijk met de demokraten tegenover het rapport te staan. Zij zouden er de voorkeur aan gegeven hebben hun oppositie te monopolizeeren en daarvoor de glorie te winnen van den strijd die nu voor sommige van de demokratische Senatoren verlangd werd. Dit was een complicatie die hun stelling eenigszins liet zweven in de lucht. Het was echter slechts de kwestie van tijdelijk uitstel. President Taft was zeer gelukkig. Zij wenschten hem geluk met het succes en zeiden dat het land zijn deel aan het eind-succes zou weten te waardeeren. De President echter verlangde dat men zou begrijpen dat hij slechts handelde in overeenstemming met de afdeelingen. Hij was niet alleen formeel uitgenoodigd om deel te nemen aan het maken der wet in de afdeelingen, doch de afdeelingen gingen ook zoover van over sommige artikelen te stemmen, met dien verstande dat zonder de goekeuring van den President, niets beslissend zou zijn.

Er zijn zoovele artikelen in de nieuwe tariefwet, die de goedkeuring van den president weg dragen, dat hij gaarne enkele artikelen die anders zijn steun niet zouden hebben, over het hoofd ziet. Vrije invoer van producten der Filippijnen beschouwt hij als zijn eigen kind. Hij heeft er voor 10 jaren reeds voor gewerkt. Ofschoon hij de vader van de corporatie-belasting is, plaatste hij ze toch niet aan 't hoofd van de lijst der belastingherziening in den zin van vermindering.

Taft beschouwt de indiening van een constitutioneel amendement op de inkomsten-belasting, in het belang van het volk door de wetgevende macht gedaan, als een der grootste daden van het tegenwoordige Congres. Dit is het eerste Constitutioneel amendement, dat sinds de dagen der reconstructie, het land is aangeboden. Andere belangrijke bepalingen in de tariefwet, zijn, naar het oordeel van den president, die van een tarief-rechtbank, van een maximum en minimum bepaling en die van een tarief-commissie.

—o)—:—(o—

Hudson en Fulton.

HUDSON'S BEROEMDE REIS VAN 1509.

Hudson ging 4 April 1609 te Amsterdam onder zeil met een gemengde bemanning van ongeveer achttien Hollandsche en Engelsche matrozen. Van den „schreierstoren", die als zoovele andere bakens uit Hudson's tijd nog te Amsterdam staat, sloegen angstige oogen het vertrek der kleine „Halve Maan" bij haar gevaarlijke reis gade. Hudson was twee dagen op de Zuiderzee, passeerde het eiland Texel en zeilde omhoog naar de kust van Noorwegen. 5 Mei voer hij om de Noord Kaap — waar men in den zomer de zon te middernacht kan zien — en stuurde naar Nova Zembla. 19 Mei bereikte hij andermaal Noord-Kaap op zijn terugvaart, daar hij door het ijs en de weigering van zijn bemanning verhinderd was verder naar een noordoostelijken doortocht te zoeken.

Verdrietig over zijn mislukking in deze richting en besloten, hoe dan ook, te slagen, zoo mogelijk, stelde hij aan 't scheepsvolk voor een noordwestelijken doortocht te zoeken, langs zuiden van Chesapeake-baai, dan keerde hij om, ging noordwaarts de kust langs en voer de Delaware-baai binnen. Daar hij deze ondiepen stroom onbevaarbaar vond, ging hij hooger op de kust langs, totdat het daglicht van Woensdag 2 September hem de lage zandige kust van noordelijk New-Yersey openbaarde, er uitziende als „gebroken eilanden." Om 5 uur wierp hij zijn anker uit in 't gezicht van het hooge voorgebergte, voor de Navesink-Hooglanden gehouden, aan de zuidzijde van de New-York-baai. „Dit is een zeer goed land om te naderen en een vrooolijk land om te zien" zegt Jult op 't eind van zijn journaal voor dien dag. Daar de New-York-baai als de mond van de Hudson-rivier beschouwd wordt, is 2 September de algemeen aangenomen datum van Hudson's eerste persoonlijke kennismaking met de rivier die zijn naam draagt. Op Donderdag, den 3den, vond de „Halve Maan" een goede ankerplaats aan de zuidzijde van de baai, naar men meent, binnen Sandy Hook. Een week bracht men door met de aangrenzende wateren met de kleine boot te onderzoeken, gedurende welken tijd de „Halve Maan" in de Benedenhaven schijnt geweest te zijn. Op dezen onderzoekingstocht „vonden zij een goeden ingang tusschen de voorgebergten (waarschijnlijk de Engten) en zóó gingen zij 12 September de rivier op, zoo prachtig als men er maar een kan vinden." Zij voeren de rivier op als wind en getij hen dienden, terwijl zij 's nachts altijd voor anker gingen. Op Maandag den 14den kwamen zij in een straat tusschen twee punten (men houdt ze voor de engte tusschen Stony- en Verplanck's-punt) en dien dag gingen zij „de zeer hooge en bergachtige streek" der hooglanden binnen.

Op den 15den kwamen zij bij andere „bergen die op den oever der rivier liggen", een juiste beschrijving van de Catskills. Op Zaterdag, 19 September, bereikte de „Halve Maan" haar verste noordelijke punt, volgens Van Meteren op een breedte van 42°40'. Zoo deze breedte juist is, was Hudson's meest noordelijke ankerplaats tegenover het noord-einde der stad Albany. Van dit punt uit zond Hudson zijn kleine boot om nog verder te zoeken in de hoop nog dieper water te vinden — doch hierin werd hij teleurgesteld. Overtuigd dat dit niet de lang gewenschte weg was naar den Stillen Oceaan, lichtte hij op Woensdag, 23 Sept. het anker en voer den stroom af.

Op Dinsdag den 29sten bereikten zij „den hoek van de noordelijkste punt", (blijkbaar de noordelijke ingang van de hooglanden) waar een stijve zuid-oostelijke bries tusschen de bergen hen tot Donderdag 1 October voor anker hield. Laat op den middag „voeren zij af beneden de bergen" naar de nabijheid van Story en Verplanck's Punt. Op Vrijdag, den 2den, ankerde de „Halve Maan" bij „een klip die er licht-groen uitzag." Deze klip is een van meest nauwkeurig aangegeven punten op Hudson's rivier-reis, daar het ongetwijfeld de groene slangvormige verhevenheid te Castle-Point, Hoboke is.

Hudson was nu juist een maand in de Hudson-vallei geweest en was er verrukt over. Hij vond de streek vol groote en prachtige eiken, van ongeziene grootte, en een overvloed van populieren, linden, en andere boomen, dienstig voor den scheepsbouw. Ook vond hij blauwe-pruimeboomen. De landen waren bekoorlijk door gras en bloemen en fraaie boomen, zoo schoon als men ze ooit zag en zoete geuren stegen er uit op. Om Hudson's eigen woorden te gebruiken: „Het is een land zoo schoon als men maar betreden kan. Het is 't beste land voor bebouwing waarop ik ooit in mijn leven mijn voet zette."

Op bijna elken dag van Hudson's verblijf in deze bekoorlijke streek bezochten de Indianen zijn schip, alsvrienden of als vijanden. Zij kwamen in cano's van uitgeholde boomstammen, waarvan er sommige veertien personen konden bevatten. Zij waren gekleed in mantels van veeren, hertenof vossenvellen of andere goede bonten, rookten groote roode of kopergele tabakspijpen, droegen koperen ornamenten om hun hals, en bogen en pijlen met scherpe steenen gepunt. Zij brachten groene tabak, zoete gedroogde krenten, roode en witte druiven, wildbraad, Indiaansch koren, pompoenen, oesters, hennep, beveren andere huiden en vele andere dingen mee, die zij plechtig aan Hudson en zijn mannen aanboden of ruilden voor Europeesche messen, bijlen, en sieraden.

Op verschillende plaatsen langs dezen weg bezocht Hudson de dorpen der inboorlingen, waarin hij „een groote menigte mannen, vrouwen en kinderen zag." De oorspronkelijke woning was van eenvoudige structuur met een gewelfd dak, van kromgebogen jonge boompjes, bedekt met eikenschors. Hun bed was een mat van gevlochten biezen, huiden of een hoop bladeren. Koren was het gewone voedsel, waarvan zij brood bakten, één van de volgende twee wegen. De eene weg ging door de Davis-straat, door John Davis in 1584 ontdekt. De andere naar de kust van Amerika op 'n breedte van 40°. Deze gedachte was hem ingegeven door sommige brieven en kaarten, die zijn vriend kapt. John Smith hem uit Virginia gezonden had, en waardoor Smith hem had ingelicht, dat er een zee was, in de westelijken oceaan uitloopend, tusschen Nieuw-Engeland en Virginia. Het is een merkwaardig feit, dat men destijds geloofde dat Noord-Amerika op dat punt even smal was als bij de landengte van Panama, en dat de Stille Oceaan zich oostelijk tot den staat New-York uitstrekte. De bemanning stemde met dit laatste voorstel in en Hudson wendde zijn steven naar de Amerikaansche kust.

Hudson bereikte de Amerikaansche kust 12 Juli, en 18 Juli ankerde hij in een haven aan de kust van Maine. Daar bleef hij lang genoeg om een nieuwen fokkenmast te maken van de pijnboomen die de kust omzoomden.

Nadat zijn bandelooze bemanning de inboorlingen met vuurwapenen uit hun huizen verdreven en geplunderd had, hernam Hudson zijne reis naar 't zuiden. Na Kaap Cod te hebben aangedaan, ging hij verder tot een punt, 100 mijlen ongeveer ten dat uitstekend om te eten was. Groote hoeveelheden koren en boonen werden voor winter-gebruik gedroogd. Behalve koren en boonen en de reeds genoemde eetwaren, leefden zij van vogels en visschen. Van deze laatste verschafte de rivier zalm, baardvisch, rog en steur in overvloed. Bij hooge feestelijke gelegenheden kookten zij een hond.

In 't algemeen werden zij gekarakterizeerd als „een driftig en oorlogzuchtig volk, terwijl het in de hoogere plaatsen vriendelijker was." Men merkte echter op, dat zij een groote neiging tot stelen hadden," en „buitengewoon handig waren om datgene, waarin zij lust hadden, weg te nemen."

Toen Hudson op verschillende plaatsen landde, werd hij over 't algemeen met bewijzen van onderscheiding ontvangen. Op één plaats, „stonden al de donkerbruine inboorlingen in 't rond en zongen op hun wijs.

Bij een andere gelegenheid (op een breedte van 42°38', dat zoo juist drie mijlen benoorden de stad Hudson is) werd den zeevaarder de hoogste schatting betaald volgens opvatting der Indiaansche gastvrijheid, door met een paar duiven en andere lekkernijen, een vetten hond op te dienen. Deze was in haast gevild met schelpen uit de rivier.

Toen Hudson op 't punt stond dit dorp te verlaten, braken de Indianen, denkend dat het uit vrees was, hunne bogen en pijlen in stukken, om hunne vriendschappelijke gezindheid te toonen.

Bij een andere gelegenheid weer, te Albany, kwamen zij met een schotel wildbraad aan boord, maakten een buiging voor Hudson, en terwijl zij ze hem met snoeren van kralen aanboden, „spraken zij een gebed."

Slechts zij die onder de Indianen geleefd of hunne gewoonten speciaal bestudeerd hebben, kunnen de volle beteekenis van deze ceremonies—gezang, hondefeest, gebed en kraalsnoeren — naar waarde schatten.

De vriendschappelijke betrekking tusschen Hudson en de Indianen der boven-rivier had een ver-reikend gevolg op de geschiedenis van den staat. Op 29 Augustus — minder dan een maand voor Hudson's aankomst te Albany — hadden Champlain en een deel der Hudson-indianen bij het meer Champlain met een menigte Irokeeren gevochten en ze geheel verslagen.

CREDIET.

(vervolg.)

Namens de Algem. Amsterdamsche WinkeliersVereeniging, bepleitte de heer K. Citroen, dat de eerste conclusie des heeren v. d. Maesen te sterk geformuleerd is, stelde daarom voor de woorden: de oprichting van credietinstellingen enz. is „beslist noodzakelijk" te veranderen in „is gewenscht."

Hieruit volgt, dat de tweede conclusie ook veranderd moet worden. Deze zou kunnen vervallen, terwijl als slotconclusie kon worden toegevoegd: „In plaatsen, waar op initiatief van den middenstand de oprichting van Credietinstellingen wordt ter hand genomen, doch deze uit eigen middelen de kosten daarvoor niet kan bestrijden, is de hulp daarvoor van de Overheid hoogst gewenscht."

De heer K. Visscher uit Leeuwarden noemde het systeem der Amsterd. Winkeliersvereeniging verkeerd, daar haar bank meer gelijkt op eene filantropische instelling. Dat mag niet en daarom voelt hij meer voor het systeem des heeren Nederhoed.

De heer Weimar uit Den Haag sloot zich geheel bij den heer Citroen aan.

De heer Schaap uit Utrecht stelde een motie voor, waarin de wensch wordt uitgesproken tot de oprichting van plaatselijke credietbanken, die zich weer moeten aansluiten aan een centrale bank tot het verstrekken van credieten, uitsluitend aan de leden van den Middenstand bij den Bond aangesloten. Nader werd geformuleerd:

a. in tegenstelling met het borgensysteem een nieuw systeem toe te passen, waarbij de moeilijkheid, die het verkrijgen van borgen in zich sluit, wordt vermeden;

b. dit tot stand te brengen door de zaak van den credietnemer borg te doen zijn en wel door deze bij de bank te doen inschrijven voor een zeker aantal aandeelen.

c. dit aantal aandeelen zal moeten worden bepaald door den Raad van Commissarissen, voorgelicht door een accountant;

Nog spraken de heeren Pellettier uit Leeuwarden, en V. Leeuwen, De Corver, De Vries uit Rotterdam, welke laatste in een geregeld aangenaam betoog de wenschelijkheid ontwikkelde, van een Nationale Credietbank en op elke plaats eigen Middenstandsbanken.

De bondssecretaris de heer W. Nieuwenhuizen bepleitte het denkbeeld, dat winkeliers, die uit hun boeken kunnen aantoonen, welke goede openstaande vorderingen zij nog hebben, bij de credietbank daarop geld kunnen krijgen.

De heer Nieuwenhuizen stelde daarom de volgende motie voor:

„De vergadering, van oordeel, dat de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek eene behoorlijke oplossing van het Credietvraagstuk in den weg staan omdat nu een voldoende regeling ontbreekt omtrent het verleenen van boekvorderingen, dringt er bij de Regeering en de Volksvertegenwoordiging op aan, dat in de wet bepalingen worden opgenomen, waardoor het practisch mogelijk zal zijn in het belang van geldschieter en geldnemer, openstaande boekvorderingen te beleenen."

Zeer in 't kort repliceerde daarop de heer Korthals Altes.

De secretaris der vereeniging „Handelsbelang" te Middelburg, de heer Frans Keulemans, zette als penningmeester der Ond. Credietbank aldaar de werking dezer bank uiteen, waarbij de vereeniging niet direct betrokken is, zoodat met de bank nog niet de vereeniging valt.

De heer Fiedeldy Dop wees nog op de opvoedende kracht die van een eigen credietbank voor den Middenstand kan uitgaan. Hij zei voorts, dat het hem onmogelijk scheen alles, hetgeen hedenmiddag voor leerrijks was gehoord, in een lange motie te formuleeren. Daarom wilde hij een korte conclusie zien aangenomen, waarin niet gesproken wordt over details, die overgelaten moeten worden aan plaatselijke omstandigheden.

Hij stelde dan de navolgende formuleering voor:

„Het Congres enz. overtuigd, dat het credietwezen van den Middenstand verbetering behoeft, spreekt de wenschelijkheid uit, dat, waar noodig, de Middenstand voortga, zich de gelegenheid tot crediet te scheppen, door middel van onderlinge credietinstellingen, waarbij rekening is te houden met de plaatselijke behoeften; dat deze bonden zich onderling aaneensluiten tot grootere groepeeringen (centrale middenstandscredietbanken); acht voor dit doel in de allereerste plaats de zorg voor inspanning en geldelijke opofferingen van Middenstand zelf noodzakelijk, maar daarnaast, evenals bij het landbouwcrediet, den steun van Staatswege voor het in gang brengen eener doeltreffende organisatie onmisbaar."

De heer v. d. Maesen wijzigde zijn derde conclusie ten slotte aldus: 3e. indien tot invoering van een Rijks postchéque- en girodienst wordt overgegaan — wat in hooge mate wenschelijk wordt geacht — verdient het aanbeveling, dat aan de groote plaatselijke banken, groepen van banken of districtsbanken gelegenheid wordt gegeven van den dienst gelden te verkrijgen, doordat die dienst een gedeelte van zijne beschikbare middelen in wissels van genoemde banken, of wel obligatieleeningen van genoemde banken overneemt.

De heer Nederhoed persisteerde bij zijn conclusies.

De heer Koppel prees de conclussie v. d. Maesen aan, waarbij hij nog toegevoegd wilde zien een te benoemen commissie, welke bij de oprichting van banken van advies zou kunnen dienen.

Aan het einde der vergadering vereenige zich het congres met deze slotformuleering.

1o. De oprichting van credietinstellingen voor en door den handeldrijvenden en industrieelen middenstand ter versterking van tijdelijke credieten, is gewenscht.

2e. Daar het oprichten van crediet-instellingen voor den Middenstand een levensvoorwaarde is, is het gewenscht, dat de Regeering het initiatief tot oprichting steune.

Afgestemd werd het in bindende motie vastleggen van den vorm, waarop een en ander moet geschieden.

Wat de wijze van instelling en werking betreft, zal overwogen worden hoe het Bestuur van advies kan dienen.

Ten slotte werd het Congres met de gewone plichtplegingen gesloten.

NIEUWE HAVENWERKEN TE HAVRE.

De groote paketboot *Lorraine* van de algemeene transatlantische Com-

pagnie is dan voor de eerste maal, en wel bij het bezoek van president Fallieres, van de handelskaai vertrokken. Deze inaugurale plechtigheid heeft de eerste serie van reuzenwerken gesloten, waarvan Mr. Fallieres, ter rechtmatige voldoening van Havre, de voltooiing is komen vieren.

M. Joannes Couvert, president van de Kamer van Koophandel, heeft in dezer voege de belangrijkheid dezer werken geteekend:

Havre, eerste havenstad der wereld voor de koffie, eerste haven van Frankrijk voor de katoen en wier trafiek tien milioen ton beslaat, had er niet voldoende aan gedacht, dat de kunst van den scheepsbouwmeester en den ingenieur zich had ontwikkeld in kolossale afmetingen en dat haar haven door niet bijtijds met kracht nieuwe plannen uit te voeren, zich zou laten voorbijstreven door vreemde steden, die met haar wedijverden op de wereldmarkt.

Om voor Havre haar reeds veroverd terrein te bewaren, was een krachtige stoot noodig. Die stoot kwam van de kamer van koophandel, versterkt door het gemeente bestuur, door het departement en door de regeering.

M. Couvert, met zijn praktisch inzicht en begiftigd met een daadkrachtig genie dat zich ter goeder ure gewoonlijk openbaart, lid sedert 30 jaar van de kamer van koophandel en haar president sedert 12 jaar, was een der ijverigste bewerkers van het wonderwerk, waarvan thans een deel is voltooid.

Een eerste havenplan, goedgekeurd in 1895 door het parlement, voorzag in de konstruktie der uitgebreide havendammen, die een voorhaven vormden, beveiligd tegen overstroomingen, welke onophoudelijk den mond van de Seine door modderaanslibbing verstopten en van een havendhoofd van waar de groote Transatlantische booten ieder uur zee konden kiezen.

De globale berekening komt op 43 millioen, waarvan 30 millioen door de kamer van koophandel betaald wordt.

Wanneer deze werken spoedig geheel voltooid zullen zijn, zal Havre ook een hulpsluis hebben, welke gedurende de helft van ieder getij de verbinding tusschen zee en de tegenwoordige kleine havens zal onderhouden.

De kaaien moesten voorzien worden van een volledige, meest moderne uitrusting van scheepstimmerwerf. Eindelijk zou een zeestation de passagiers tot de nieuwe kaai voeren van waar de paketbooten zullen vertrekken.

Doch deze reuzenwerken zijn nog niets. Zij waren nauwelijks voltooid, of Havre gevoelde reeds de noodzakelijkheid van nieuwe uitbreidingen. In het begin van dit jaar heeft de kamer en de senaat nieuwe voorstellen van breeder omvang goedgekeurd.

Dit maal heeft men plan aan de zee een stuk te ontwoekeren van 1200 M. in de breedte bij een lengte van meer dan 2 KM.

Men zal diepten uitbaggeren en verwijden en de nieuwe haven, aldus ontstaan, tusschen sterke dammen insluiten, die dan de overstrooming tegen houden en het wisselend spel der getijen verijdelen. Ook zal men een soort van droogdok aanleggen van 300 M. lang. Schepen van de grootste tonnenmaat zullen gemakkelijk Havre binnen kunnen loopen en ieder uur vrij zijn weer in zee te steken.

Tegelijk zal men ook een scheepstimmerwerf bouwen voor de grootere pantserschepen van het Fransch eskader. Een kaaimuur van 3½ K. M. zal langs de Seine worden opgetrokken en voor de berging van katoen een ongeloofelijke groote loods gebouwd worden, waarvan de oppervlakte anderhalf maal grooter zal zijn dan die der machine-galerij. Om een idee te geven van de belangrijkheid van dit werk, vermelden wij alleen, dat een van die te konstrueeren havendammen zal hebben 1000 M. in lengte bij 30 M. hoogte en dat ieder strekkende M. 17000 francs zal kosten.

Om kort te gaan. Het geheel van dit nieuwe havenplan is volgens bestek op 85 millioen geschat. De werken nemen binnen twee maanden een aanvang en zullen acht of negen jaar duren. Ook deze keer heeft de Kamer van Koophandel in deze onderneming de helft der som, 42½ millioen, gestoken. Ziedaar dan het indrukwekkend reuzenwerk aan welks voltooiing Havre thans gaat arbeiden."

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Koninginnedag.

Dinsdag a. s. zal onze geëerbiedigde Koningin Hare 29sten verjaardag vieren. De Kolonie Curaçao zal dankbaar deze gelegenheid aangrijpen om weder te getuigen van hare hartelijke liefde, onkreukbaren trouw en warme vereering jegens de jeugdige Vorstin, die zoo terecht algemeene sympathie geniet ook zelfs bij vreemde volkeren.

Jongelieden-Afdeeling van het A. N. V.

Ter eere van den verjaardag van Hare Majesteit zal de kranige jongelieden-afdeeling een feestavond geven in het Theater Naar op Zaterdag 4 September.

Met genoegen publiceeren wij het keurig programma.

Er wordt ons veel beloofd, wat ons nu reeds doet verlangen naar Zaterdagavond. Wij gelooven, dat het succes schitterend zal zijn.

Dankbetuiging.

In dank ontvangen van het Consulaat van Italië een bekendmaking van de Kamer van Koophandel te Turijn, welke Kamer ter gelegenheid der Internationale Tentoonstelling in 1911 een prijs beschikbaar stelt van 50.000 frs voor elke uitvinding of ontdekking, van welken aard ook, of voor een nieuwe toepassing van oude wetten, waardoor werkelijk het algemeen belang gebaat zal zijn.

In dank ontvangen No. 48 van *Violetas*, een halfmaandelijksch tijdschrift te Coro uitgegeven en geheel gewijd aan de nagedachtenis van Dr. Jose Maria Gil.

Ook iets voor Curaçao?

De StsCt (No. 180) bevat de Statuten o. a. van de "West-Indische Handelsvereeniging" te Amsterdam, Doel: het drijven van handel in het algemeen, zoowel voor eigen rekening als voor rekening van derden, voorts het exploiteeren van landbouwondernemingen in West-Indië en het deelnemen op elke wijze in dergelijke exploitatiën. Duur: 50 jaren. Kapitaal: f 120.000, verdeeld in 120 aandeelen van f 1000, uit te geven in 4 serieën van 30 aandeelen. De eerste serie is geplaatst. Het bestuur der vennootschap is opgedragen aan een raad van bestuur, die bestaat uit minstens 2 en hoogstens 8 leden.

Hoe moeten wij vlaggen?

G. de V. schrijft in *Allen Weerbaar*:

Nu op 31 Augustus weer overal in den lande de vlaggen zullen uitgestoken en opgeheschen worden, is het wel de moeite waard er eens op te wijzen, dat algemeen blijk wordt gegeven van een misvatting op het gebied van ons vlaggen en van onze vlaggen.

Men kan, zelfs aan officieele gebouwen, bij feestelijke aangelegenheden, evengoed die fouten opmerken als aan particuliere huizen. Vooral met het al of niet uithangen van den Oranje-wimpel is dat het geval. De Oranjewimpel boven de Nederlandsche driekleur behoort alleen uitgehangen te worden, wanneer het vlaggen de Koningin persoonlijk betreft. Bij elke andere nationale of particuliere feestelijke gelegenheid, waarbij men vlagt, behoort feitelijk die wimpel niet.

Dien wimpel te versieren met kwast, of zelfs, gespleten aan de punt, met twee kwasten, is een gewoonte, die absoluut geen grond van bestaan heeft. De gespleten wimpel is de oorlogswimpel der marine, in ons land rood, wit en blauw.

Wil men nu duidelijk blijk geven van zijn oorlogzuchtige stemming, dan laat men een tweepuntigen wimpel waaien, maar is dat niet het doel van het vlaggen, dan knipt men er de punten af en kan gerust met die mooie kwasten een paardenleidsel voor de kinderen maken.

Wat de kleuren van wimpel en vlag betreft, zoo ziet men ook daarmee allerwonderlijkst spelen. Een bleek gele wimpel is niet een oranje-symbool en een wimpel, waarin boven bij den stok nog eens het rood, wit en blauw overdwars is te zien, is het toppunt van aanstelleriheid of behangersfantasie.

De wimpel in ons Nederland behoort warm-oranje gekleurd te zijn, niet te breed en iets langer, hoogstens een derde, dan de banen der vlag.

De vlag is natuurlijk alleen rood, wit en blauw, de kleuren van 't stamwapen der Oranjevorsten. Dat stamwapen was: op een gouden schild een gesnoerde, wit (zilver) beslagen blauwe jachthoorn. Dat waren: „les couleurs de Monseigneur, le Prince d'Orange".

Dat vroeger het orange, blanche, bleu op de vlaggen is toegepast, bewijst dat men het toen niet zoo nauw nam, maar tegenwoordig is een oranje-wit-blauwe vlag uit den tijd.

Nog dwazer is echter een rood-wit blauwe vlag, waarop langs de randen, vaksgewijze, rood-wit-blauwe blokjes, ja zelfs idem franje zijn aangebracht. De Nederlandsche vlag mag en moet alleen bestaan uit drie banen: donkerrood, helderwit en marineblauw. Curieus is soms ook het getob met de vlagestokken. Het mooiste is een witte stok met vergulden knop. Het mooiste en ook officieel 't juiste. De regel is immers: de mast is neutraal!

De vlaggestok dient een opwaartschen stand te hebben. Platliggende vlaggenstokken doen aan droogstokken denken. Nederwaarts hangende stokken zien er treurend uit en leveren gevaar op voor de voorbijgangers. Elke kruier of timmerman kan een vlag uitsteken in de stadshuizen, maar goed en naar behooren de vlag te doen waaien, die kunst kunnen er maar weinig.

Het vastbinden met keurig gestijfde witte bandjes van de vlag aan den stok staat gelijk met het dragen van de oude kornet en doet bakersprookjes en vuurmanden in herinnering brengen.

De vlag moet langs den stok opgeheschen kunnen worden, niet te strak langs den stok vastgemaakt en minstens een meter uit den gevel kunnen waaien.

Bij zonsondergang behooren alle vlaggen ingehaald...... doch kan de feeststemming voortgezet en het „Vivat Oranje„ Hoezee!" doorgezongen worden!

Stadsreiniging.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiskalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd:

154 ratten en
447 muizen.

Alzoo een totaal bedrag van 11413 ratten en 73629 muizen.

30%.

Weder een paar nieuwe gezichtspunten.

El Tiempo van Caracas herinnert aan het voorstel-*Sucre* om bij opheffing der 30% additioneele rechten als contra-prestatie van Trinidad te eischen 1o afschaffing van het invoerrecht op vee, van Venezuela daarheen ingevoerd. Ieder rund moet thans 10 shilling inkomende rechten betalen. Jaarlijks voert Venezuela 10.000 runderen naar Trinidad, dat dus 5000 pond sterling aan rechten zou moeten opofferen, wat echter een gelijke winst beteekent ten voordeele der veeteelt in Venezuela.

Verder zouden de voornaamste uitvoerartikelen, zooals cacao, koffie, stijfsel, eveneens vrij moeten kunnen worden ingevoerd naar Trinidad.

Verbod van wapenuitvoer wordt ten slotte ook nog genoemd.

En dan lezen wij, wat meer bizonder voor ons van belang is, het volgende slot:

„En zoo Holland beweert, dat Curaçao op gelijken voet zal moeten behandeld worden, zoodra onze Regeering een gevolmachtigde zal hebben benoemd, moet het wel overwegen, welk een rechtvaardigheidsgevoel Trinidad bezielt in deze ontegenzeggelijk geheel gelijke omstandigheden, ofschoon de Engelsche Kolonie om hare groote rijkdommen, grootere voordeelen biedt aan Venezuela dan de Hollandsche Antillen."

Een enkele kantteekening, alvorens over te gaan tot het mededeelen van een adres door Venezolaansche Kooplieden uit Puerto Rico aan het Congres verzonden met dringend verzoek tot afschaffing der 30%.

De vroegere bedongen gelijkstelling van Curaçao met Trinidad, wat afschaffing der 30% betreft, zal door de Nederlandsche Diplomatie wel niet zoo aanstonds worden prijsgegeven, al blijkt nu het met zooveel moeite opgestelde Protocol volstrekt elke waarde te missen.

Is de 30% onbillijk, en is het geen wraakneming in het bizonder tegen Curaçao, dan mogen zij niet langer geheven worden en nog veel minder voor ons van kracht blijven, als zij voor Trinidad worden opgeheven.

Die uitzondering zou dan aan die 30% zeer zeker een minder vriendschappelijk karakter geven.

Daarbij, Venezuela moge niet zooveel naar Curaçao kunnen invoeren als naar Trinidad, onze betere geografische ligging is voor Venezuela voor meerdere ontwikkeling van eigen handel en scheepvaart van zeer groote waarde, en bezit in Curaçao bij streng handhaven van het verbod van wapenuitvoer, een niet te onderschatten bondgenoot om den binnenlanschen vrede en rust in Venezuela te verzekeren.

Volgt nu het adres uit Puerto-Rico. Ten gunste der afschaffing pleit ten sterkste:

1o. De wederopleving van den kleinhandel, gedreven door Venezuela zelf.

2o. De concurrentie der groote handelshuizen op de Antillen met de groote handelshuizen in Venezuela, in handen der vreemdelingen. De Venezolanen zelf zullen bij deze concurrentie slechts winnen.

3o. Verlevendiging der scheepvaart, waardoor meer concurrentie en minder monopolie zal ontstaan, en de vrachten en passage goedkooper zullen worden.

De scheepvaart zal weder opleven, omdat de schepen niet langer op den terugtocht naar Venezuela ballast behoeven in te nemen, maar goederen van de Antillen daarheen zullen voeren. Aldus wordt met beide reizen, uit- en thuisreis, verdiend, wat weder de vrachten zal verlagen en den handel ten goede komt.

4o. Omdat op de Antillen maar één seizoen heerscht, kunnen de handelshuizen aldaar van Amerika en Europa met 50% afslag verschillende goederen betrekken, die in Europa of Amerika buiten het seizoen geraken en thans direct vandaar in Venezuela ingevoerd den vollen prijs kosten, daar de vreemde handelshuizen alhier die goederen op prijs houden.

De concurrentie van de groote handelshuizen op de Antillen zal aan de speculatie der vreemdelingen alhier een einde maken.

Zeer in 't kort hebben wij dit hoogst belangrijk adres in hoofdzaak weer gegeven. 't Geeft, volgens onze meening ook een antwoord op de vraag, welk voordeel biedt Curaçao als contraprestatie aan Venezuela bij afschaffing der 30%? Niet de directe voordeelen van den fiscus, maar de indirecte voordeelen der bevolking behooren hier den doorslag te geven, en die indirecte voordeelen zullen ook door Curaçao bij afschaffing der 30% ten zeerste worden bevorderd.

Stroo! Stroo!! Stroo!!!

Door gebrek aan stroo wordt de vlechtcursus op St. Eustatius reeds gedurende verschillende weken tot staken gedwongen. Een flinke bezending stroo wordt reikhalzend te gemoet gezien.

Haïti.

Het gouvernement van Haïti heeft een binnenlansche leening gesloten van 2,000,000 gourdes tegen 6 percent met terugbetaling in Amerikaansch goud.

Deze leening welke binnen twee jaar zal moeten terug betaald worden, zal gedekt worden door een nieuwe belasting op invoerrechten, welke we. 1 October a. s. in werking zal treden.

PROGRAMMA

VAN HET

VOLKSFEEST

TE GEVEN

DOOR HET BESTUUR VAN CURAÇAO OP DEN 31sten AUGUSTUS 1909

TER VIERING VAN DEN VERJAARDAG VAN

H. M. De Koningin.

1e. DES VOORMIDDAGS VAN 9—10 UUR,

OP HET PLEIN VOOR HET GOUVERNEMENTSHUIS:

a. Wedstrijd op schuin gestelde planken. (*Geldprijzen*).

b. „ „ in het geblinddoekt slaan naar een ei. (*Geldprijzen*).

c. „ „ in het zakloopen, (*Geldprijzen*).

2e. DES VOORMIDDAGS VAN 10—11½ UUR,

OP HET MOLENPLEIN:

Volksspelen voor de kinderen der Emma-, St. Vincentius- en St. Jozefscholen, waarbij behalve prijzen ook versnaperingen aan de kinderen worden uitgedeeld.

Beoefend zullen worden:
1. Zakloopen.
2. Driebeenwedstrijd.
3. Rollebol.
4. Ringwerpen.
5. Blokjes rapen.
6. Kringloopen.
7. Kegel en fleschspel.
8. Draad in een naald steken, zittende op een flesch.
9. Blaasvechten.
10. Ei-loopen.

Deze spelen worden opgeluisterd door de muziek van het Curaçaosche Weerbaarheidskorps.

3e. DES NAMIDDAGS VAN
12½–1½ UUR.

Uitdeelen van versnaperingen en een toepasselijk boekje aan de kinderen van de „Emma School" en van de bijzondere lagere scholen.

4e. DES NAMIDDAGS VAN
4–6 UUR,
OP HET CONCORDIA PLEIN.

Volksspelen voor volwassenen, opgeluisterd door orgelmuziek.

a. Hardloopen langs een hindernisbaan. *(Geldprijzen.)*

b. Wedstrijd in kruiwagens. *(Geldprijzen).*

c. Hardloopen van het Concordiaplein naar een aangegeven punt op Schaarlo en terug. *(Geldprijzen)*

5e. DES NAMIDDAGS VAN
6–7 UUR.

Muziekuitvoering in het WILHELMINA PAVILJOEN, Overzijde, door de kapel van de weesjongens van Santa Rosa.

6e. DES AVONDS VAN
7½–8½ UUR.

Muziekuitvoering door de Militaire kapel op het plein vóór het Gouvernementshuis.

7e DES AVONDS OM 9 UUR.

Schitterend vuurwerk op het Molenplein.

Curaçao, den 18n. Augustus 1909.

De Voorzitter,
J. D. CAPRILES.
De Secretaris,
C. VAN ROGGEN.

VENEZOLANIA.

— De jongstontvangen Venezolaansche bladen melden, dat de bubonische pest nog altijd te Caracas heerscht: 15n dezer kwam er een nieuw geval voor, en ook den dag daarna werd er een geconstateerd. *El Universal*, van Caracas, vermeent, dat deze nieuwe gevallen op eene wederverergering der epidemie wijst, daar zij van pneumonischen en fulminanten aard zijn. Sedert den 16n tot den 22n d. a. v. deden zich geen nieuwe gevallen der epidemie voor

De Am. regeering heeft den heer W. L BUCHANAN benoemd tot vertegenwoordiger der V. S. voor het Scheidsgerecht te 's Gravenhage, overeenkomstig het tusschen Venela en de V. S geteekende Protocol van 3 Februari 1909.

Tot buitengewoon gezant en gevolmachtigd minister van Venezuela in Frankrijk is benoemd dr. CARLOS F. GRISANTI. OOK IN DEN HAAG ZAL HIJ GENOEMDE REPUBLIEK VERTEGENWOORDIGEN. Als secretarissen neemt hij mede drs. M. CARREYÓ LUCES en JULIO BLANCO. Naar men vernam, maken ook de generaals LINO DUARTE LEVEL en A. PIETRI deel van die Legatie uit. Genoemd gevolmachtigd minister zal zich waarschijnlijk op de Fransche boot inschepen, die 8 Sept. e. k. van La Guayra vertrekt.

Dr. RAFAEL VILLAVICENCIO zal, denzelfden dag als dr. GRISANTI, met bestemming naar Engeland vertrekken, waarhij Venezuela vertegenwoordigen gaat als buitengewoon gezant en gevolmachtigd minister.

(Zijne oud-leerlingen alhier hebben hem een telegram van gelukwensching gezonden en zijn dank daarvoor ontvangen, bericht *De Vrijmoedige*).

Tot consul van Venezuela op Trinidad is benoemd generaal RAFAEL M. VELASCO B.

In den namiddag van den 21n dezer had tusschen generaal PIETRI, minister van Buit. Zaken, en den heer WM. W. RUSSELL, buit. gezant en gevolmachtigd minister der V. S., de onderteekening plaats van het protocol, waarbij de vordering der „U. S. and Venezuela Company", bekend onder den naam van Crichfield, in der minne is geschikt.

Op 21 dezer, des namiddags, heeft het Congres zijne zittingen gesloten.

Buitenland.

DE CRISIS IN SPANJE.

Volgens de telegrammen, niet uit Spanje zelf maar uit verschillende naburige grenssteden, was men geneigd te gelooven, dat het land aan den vooravond stond van een nieuwe revolutie. Dit ongelukkig land heeft sedert een eeuw zooveel oproer, zooveel muiterij en burgertwisten doorleefd, dat men ongelukkigerwijze gelooven moet, dat de reeks ervan niet is gesloten.

Wanneer men in de telegrammen van de grenssteden las, hoe de anarchisten meester van Barcelona waren, hoe het garnizoen van Madrid dreigde op te staan, hoe in geheel het land de gisting onder het volk meer en meer toenam, kon men den vrees niet onderdrukken, dat de jeugdige en sympathieke koning Alphonsus XIII het lot ging deelen van zijn grootmoeder, koningin Isabella II.

Maar er zijn telegrammen en telegrammen.

Er zijn er, welke aan het publiek inlichtingen geven, zooals het die verwacht. Anderen zijn er die niet het publiek, maar de beursspeculatie beöogen.

Wij gelooven, dat het grootste gedeelte der nieuwe sensatie-depêches, afgezonden van de grenzen van Spanje naar Parijs en Londen vooral op de beursspeculatie gericht waren met het doel om de 4 percent der spaansche leening te doen dalen. Hoe het zij, of deze depêches gezonden werden door beursspeculanten dan wel door revolutionnaire raddraaiers, verlangend aan het crediet der monarchie schade te doen, het beoogde doel is bereikt, de spaansche fondsen hebben een zeer sterke daling te Parijs en Londen ondergaan.

Nu de waarheid meer en meer in 't licht treedt, weet men dat de regeering van Koning Alphonsus nooit heeft opgehouden meester te zijn van den toestand. Hoe ernstig de ongeregeld heden te Barcelona ook waren, hij heeft door het energieke optreden van de spaansche gendarmerie, gesteund door eenige troepen cavalerie en artillerie het oproer weten te onderdrukken.

In 't overig gedeelte van het land was de rust zoogoed als niet verstoord.

De correspondenten van zekere dagbladen van Londen, die niet bang zijn voor sensatie-berichten, geven verschrikkelijke detailberichten omtrent de buitensporigheden door de muitelingen te Barcelona begaan, gedurenden den dag die de handhaving der gestoorde orde vooraf ging.

Men gewaagt van religeuzen levend in hunne kloosters verbrand, van opengereten lichamen die door niet te temmen beestachtige woestelingen aan den spits hunner pieken werden gedragen onder het zingen der Marsillaise. etc.

Het is zeer waarschijnlijk, dat wij daar een overdreven verhaal hebben van de onlusten dezer laatste dagen, maar het is helaas zeker dat er bloed heeft gevloeid en dat zeer vele spanjaarden hun eigen medeburgers hebben gedood.

Door een zonderling ironische speling der dingen hebben deze zelfde Cataloniërs die zich verzetten tegen het Koninklijke gezag liever dan de Marokkanen te gaan bestrijden, niet geaarzeld zich bloot te stellen aan de kogels van hun eigen landgenooten. Onder hen hebben verschillende in het eigen vaderland den dood gevonden, welken zij weigerden te gaan trotseeren in Marokko.

Welk een treurig tooneel zoo'n burgeroorlog.

Men toont een grooter mate van bloeddorst, en is eerder bereid zijn leven te wagen in een gevecht met eigen burgers dan om den vreemden vijand te gaan bekampen.

Hebben wij niet te Parijs gezien, hoe na het beleg de mannen van de „Commune" zich weerden met meer verwoedheid tegen het fransche leger dan zij hadden gestreden tegen het Pruisisch geweld.

Men heeft ons gezegd, dat in geheel Spanje de expeditie van Melilla door het volk niet gewild wordt, dat er onder de jonge soldaten en de reservisten is overeengekomen de Cabylen van de kust van Afrika niet te gaan bevechten. Laten wij aannemen, dat dit zoo is en dat de jongelingen, die militieplichtig zijn, zich niet geneigd toonen den strijd tegen welk deel van Marokko ook aan te binden, moet men dan gelooven, dat geheel het overige Spaansche volk van een zelfde gevoelen is?

De woelingen van deze laatste dagen wilden ons dit doen veronderstellen

En intusschen hoort men ieder oogenblik Spaansche politieke mannen verklaren, dat Marokko van rechtswege aan Spanje behoort, en dat Spanje verplicht is te beletten, in weerwil van alles, dat een andere natie er zich vestige. In zijn politiek testament zegt Don Carlos, het hoofd van den oudsten tak der Bourbons, met ronde woorden: „Marokko voor Spanje."

En deze pretendent heeft eertijds de door de Regeering van Alfonsus XIII met Frankrijk getroffen overeenkomst veroordeeld, omdat volgens dat verdrag ook aan Frankrijk recht werd toegekend om in Marokko handelend te kunnen optreden.

Geen Europeesche macht heeft meer recht dan Spanje het Noorden van Marokko te beheeren en te beschaven. Maar dan is het ook noodig, dat de Spanjaarden deze natuurlijke zending op zich nemen.

Als zij waren overgelaten aan hun eigen inspiraties, wij gelooven dat zij deze zending gaarne zouden hebben aanvaard.

Maar revolutionaire aanhitsers hebben de geesten in verwarring gebracht.

Men weigert naar Melilla te gaan, niet uit vrees voor de Cabylen maar uit geest van verzet. Het is derhalve te vreezen dat, in het begin althans, de militaire actie van Spanje in Maroco niet met de noodige energie heeft kunnen plaats vinden.

Een schrijven van Madrid zegt, dat verschillende redenen het optreden van Spanje in Marokko billijken. Voor eerst economische belangen, mijnconcessies waar zekere Madridsche personen zeerveel belang bij hebben.

Deze mijnen liggen buiten het Spaansch grondgebied. De concessies werden gegeven niet door den sultan, die niet het minste gezag bezit in het Rifgebied maar door den Roghi wiens gezag nu juist niet zooveel sterker staat dan dat van den sultan.

De inboorlingen handelen gewoonlijk naar ingeving van het oogenblik; in 't algemeen zien zij niet zonder wantrouwen de vreemdelingen, waartegen zij een haat hebben, in hun land komen.

Aan deze economische belangen voegen zich ook politieke beweegredenen: Zekere spanjaarden denken dat hun land een te nederige houding heeft aangenomen, en een te beperkt deel heeft gehad in de expeditie van Casablanca. Zij zijn thans van gevoelen, dat Spanje op het oogenblik de gelegenheid moet aangrijpen om niet slechts aan de Mooren, maar aan geheel Europa te toonen, waartoe het alleen, zonder hulp van anderen, in staat is.

C. d. E. U.

Drukker:
ALFREDO F. SINTIAGO